

Fraude protocol TWR-Nederland & België

Inleiding

De monitoring van een juiste besteding van de fondsen van TWR Nederland is de directe verantwoordelijkheid van de TWR Partner organisaties waarmee de financieringsovereenkomsten worden gesloten. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de expertise en contacten die de betreffende organisaties in huis hebben. De voorwaarden voor projectfinancieringen wordt vastgelegd in contracten volgens de PME procedure van TWR Nederland.

De financiering mag de organisatorische capaciteit van de partnerorganisatie niet overbelasten en de uitvoering van het project en de verantwoording aan de donor mag niet in het geding komen.

Ondanks dat er maatregelen genomen worden zodat de beschikbaar gestelde fondsen goed verantwoord kunnen worden, is het mogelijk dat er niet goed gerapporteerd wordt of dat het vermoeden ontstaat dat fondsen niet voor het overeengekomen doel worden besteed. Daarom moeten we alert zijn op onregelmatigheden in de uitvoering en rapportage. Dit document beschrijft globaal welke maatregelen genomen kunnen worden door TWR Nederland bij onregelmatigheden.

Definitie financieringsketen

In dit document wordt de volgende definitie van de financieringsketen gebruikt met de bijbehorende afkorting:

TWR-Nederland (AO) → TWR-Europe → TWR-Int. → TWR-Regional Office → TWRPartner (UO)

Monitoring en evaluatie

Monitoring richt zich op het bewaken van de voortgang gedurende de uitvoeringsfase van het project. Evaluatie is grondiger en kijkt meer of de activiteiten bijgedragen hebben aan het realiseren van de doelstellingen van het project. Naar aanleiding van een evaluatie kunnen koerswijzigingen plaatsvinden.

Voor beiden zijn observaties en/of surveys nodig, waarbij gekeken wordt of de vooraf vastgestelde indicatoren gehaald zijn. De UO is de eerst verantwoordelijke voor monitoring. Een evaluatie wordt vaak ingezet in samenspraak met de donor al dan niet door een onafhankelijke instantie. De resultaten worden gemeld in de voortgangsrapportage of evaluatierapport.

De rol als toezichthouder

Binnen de organisatie en tussen de organisaties moet sprake zijn van een goede functiescheiding. Hiervoor worden verschillende modellen gehanteerd. De meest relevante functiescheiding is tussen personen/organisaties die beschikkend, uitvoerend of controlerend zijn. Een stapeling van deze functies bij dezelfde persoon moet zoveel mogelijk worden voorkomen. In die gevallen waarbij de AO ook de UO is, zal moeten worden gekeken hoe de functiescheiding is ingericht.

TWR-Nederland zal niet aan derden aanbieden, noch van derden accepteren enige schenking, beloning, compensatie of profijt van welke aard ook, die geïnterpreteerd kan worden als een onwettige of corrupte praktijk. Zie ook kernwaarden TWR-Nederland.

Fraude en financiële onbekwaamheid

Het is belangrijk onderscheid te maken tussen fraude en financiële onbekwaamheid. Zij zijn als volgt gedefinieerd:

- Fraude:
- Het gaat om opzettelijk handelen
 - Er wordt een misleidende voorstelling van zaken gegeven
 - Onrechtmatig of onwettig handelen
 - Niet nakomen van de contractbepalingen
 - Gericht op het behalen van financieel voordeel

Financiële onbekwaamheid:

Het ontbreken van interne middelen (personeel, kennis, fondsen, systemen, uitrusting, enz.) om de fondsen te beheren en de vereiste rapportage te maken

Inrichting Fraudeprotocol en sanctiebeleid

Een fraudeprotocol is bedoeld om de risico's op fraude en financiële onbekwaamheid te beperken. De medewerkers moeten zich bewust zijn van mogelijkheid tot fraude en weten hoe zij daarin moeten handelen zodat de partnerrelatie niet onnodig onder druk komt te staan. De AO kan uit de interne checks of door berichten uit de externe omgeving van de UO signalen ontvangen dat er iets mis kan zijn bij de UO. Zie de laatste paragraaf voor een overzicht van mogelijke signalen.

Een fraudeprotocol is een stappenplan waarbij de maatregelen die genomen worden opgevoerd worden. Bij het laagste niveau kunnen de periodieke betalingen doorgang vinden. Bij financiële onbekwaamheid is het de verantwoordelijkheid van de UO om de bottlenecks op te heffen. De AO kan daarin haar verantwoordelijkheid nemen door hiervoor financiën beschikbaar te stellen.

Als op informatieverzoeken geen antwoord komt, zullen betalingen worden stopgezet. Als daar niet op gereageerd wordt, moet gekeken worden of hier sprake is van fraude en in hoeverre onjuist bestede fondsen teruggevorderd kunnen worden. De voor en nadelen van gerechtelijke procedures moeten overwogen worden, alvorens daartoe over te gaan.

Melding aan financiers/achterban bij lopende projecten

Zodra de AO een signaal krijg dat er sprake zou kunnen zijn van fraude of financiële onbekwaamheid zal onverwijld het bestuur van TWR-Nederland hiervan op de hoogte gesteld worden. Het bestuur beslist over verdere maatregelen. Hierbij kan de financiële auditor van TWR-Internationaal worden ingezet.

Een fraudegeval dat bekend geworden is bij andere organisaties of de pers heeft extra aandacht nodig om reputatieschade te voorkomen. In gezamenlijk overleg wordt gekeken hoe eventuele vragen van donateurs of journalisten beantwoord kunnen worden.

Afhandeling van fraudegevallen

In gezamenlijk overleg met het bestuur worden vervolgens het stappenplan en de sancties vastgesteld en wordt besloten of de onterecht bestede fondsen al dan niet moeten worden terugbetaald. Ook zal de hoofddonateur worden geïnformeerd.

Bij financiële onbekwaamheid wordt dit indien relevant gemeld in de eind-memo die met de rapportage wordt opgestuurd aan de hoofddonateur. Daarin wordt beschreven welke maatregelen getroffen zijn om de bottlenecks op te heffen.

Nieuwe financieringsaanvragen

Wanneer een fraudeonderzoek loopt of als er sprake is van financiële onbekwaamheid waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen om die op te heffen, zullen geen nieuwe aanvragen in behandeling worden genomen.

BIJLAGE

Signalen

De volgende signalen kunnen duiden op fraude of financiële onbekwaamheid, maar zijn niet beperkt tot deze.

Op afstand:

- Rapportages zijn 6 maanden na afsluiten van de projectperiode nog niet ontvangen
- De externe accountant geeft in de verklaring een aantal beperkingen aan, bijvoorbeeld informatie die niet beschikbaar was of een gebeurtenis waarvan niet zeker is of die zich wel of niet gaat voordoen
- Een (anonieme) brief van (ex)werknemers, de doelgroep of externe partijen
- De externe evaluator rapporteert dat doelstellingen niet bereikt zijn door organisatorische problemen
- Onvoldoende transparantie in de financiële rapportages m.b.t.
 - de toedeling van kosten aan de verschillende projecten
 - welke kosten onder een budgetlijn vallen
 - hoe de organisatie omgaat met koersverschillen en renteopbrengsten
- De UO wil niet meewerken aan een externe evaluatie
- Andere donoren trekken hun fondsen terug of bouwen hun financiering af
- De UO is op een blacklist van andere donoren of er zijn geruchten bij collega organisaties (de meeste blacklists van donoren zijn echter niet vrij toegankelijk)
- Het verloop van de uitgaven op budgetlijnen zijn inconsistent met het budget (bijvoorbeeld hoge salaris- of vervoerskosten terwijl de project gerelateerde uitgaven achterblijven)

In de boeken bij de partner:

- Veel correcties in het kasboek
- Geschreven registers lijken op hetzelfde tijdstip geschreven te zijn (zelfde persoon, pen). Kan duiden op een herschreven register of duplicaat
- Ontvangsten laat in de boeken opgenomen (pas als het bankboek of kasboek wordt opgemaakt)
- Boeken worden niet goed bijgehouden waardoor managers niet in staat zijn verduistering te ontdekken
- Ontbrekende onderliggende documenten

(Bron: Mango)

Niet financiële signalen tijdens een veldbezoek

- Een werknemer is altijd het eerste aanwezig en gaat als laatste weg
- Neemt geen vakantie en voorkomt dat andere zijn papieren / boeken inziet
- De levensstandaard verandert plotseling of is niet in overeenstemming met het inkomen
- Rookgordijn opwerpen: anderen worden beschuldigd om tijd te winnen

(bron: Mango)

Sancties

- Extra onderliggende informatie opvragen of externe controle laten uitvoeren
- Betalingen stopzetten
- Betalingen terugvorderen
- Juridische procedure aanspannen